

Fakultetsoppgave erstatningsrett

Erling Hjelmeng

Tettstedet Lillevik fikk sin vannforsyning fra Gråtjern, et vann i dalen ovenfor stedet. Vannet ble ført gjennom et renseanlegg, og gikk derfra i rør ned til det kommunale ledningsnett.

Sommeren 2006 ble Lillevik rammet av et kraftig utbrudd magesyke. Den førti år gamle hjemmeværende tobarnsmoren Lillian Ås, som nylig hadde gjennomgått en blindtarmoperasjon, ble alvorlig syk. Etter at det tilstøtte komplikasjoner, døde Lillian på ettersommeren. Lillian Ås etterlot seg sin ektefelle Peder Ås og to sønner på 2 og 9 år.

Det ble raskt slått fast at smitekilden var den kommunale vannforsyning, som umiddelbart ble stengt. I drikkevannet ble det funnet tarmbakterier fra husdyr.

Nærmere undersøkelser viste at bakteriene stammet fra gårdsbruket til Lars Holm, som lå lenger oppe i dalen. Da Gråtjern var blitt tatt i bruk som vannforsyning, var avløpet fra Lars' gård lagt til en sidedal.

Lars hadde leiet inn hjelp for sommeren. Én av gårdsguttene var Hans Tastad, en vanskeligstilt ungdom på 19 år fra Storevik som var utplassert på gården. Lars Holm betalte lønn til Hans, og mottok en kompensasjon fra Storevik kommune for å ha Hans på gården.

Utover våren 2006 hadde det stadig vært problemer med dette avløpet, og en kveld på forsommeren gikk avløpet tett. Det kom frem at Hans midlertidig hadde "fikset" avløpet ved å koble avløpet fra Holms gård til det gamle avløpsrøret, slik at avrenning fra Holms fjøs hadde havnet i Gråtjern. Hans hadde ikke hatt kunnskap om hvor det gamle røret endte. Selv om han var blitt gjort oppmerksom på tilstoppelsen, hadde Lars Holm ikke undersøkt nærmere hvordan Hans hadde ordnet problemet. Hans hadde ved en tilfeldighet oppdaget stumpen av det gamle røret i fjøsets kjeller.

Lillian Ås' familie tok ut stevning mot Lars Holm. Familien anførte at Holm var erstatningsansvarlig for tap av forsørger. Selv om Peder var den eneste i familien som hadde lønnsinntekt, hadde Lillian stått for det praktiske arbeidet i hjemmet. Dette måtte familien nå leie hjelp til. Videre hadde Lillian fått kontantstøtte fordi hun var hjemmeværende med den yngste sønnen. Disse pengene hadde Lillian brukt til klær og utstyr til guttene.

Lars Holm avviste erstatningskravet. Holm gjorde gjeldende at han ikke kunne svare for hva Hans, som var utplassert på gården, tilfeldigvis hadde foretatt seg. Han anførte også at Hans ved å reparere avløpet hadde gått langt utenfor sine oppgaver på gården, som bestod i å gi fôr til dyrene og å holde det rent i fjøset. Videre mente han at han ikke kunne lastes for ikke å ha gravet opp og sikret den gamle avløpsledningen.

Holm anførte dessuten at innbyggerne ikke kunne forvente at vannforsyningen til enhver tid kunne være fri for bakterier. Partene var enige om at kommunens renseanlegg ikke kunne innrettes slik at det fjernet så store bakteriekonsentrasjoner som var sluppet ut i Gråtjern, og at kommunens forhold derfor ikke var relevant i erstatningssaken.

Subsidiært anførte Holm at Lillian allerede var syk, og at han ikke kunne være ansvarlig for skade på særskilt disponerte personer. Under enhver omstendighet måtte blindtarmspasienter ta forholdsregler for å unngå smitte, herunder at de ikke burde drikke vann som ikke var kokt.

Atter subsidiært gjorde Holm gjeldende at forsørgertapserstatning i Lillians tilfelle måtte være begrenset til kontantstøtten, som var Lillians eneste inntekt.

- 1) Drøft og avgjør om Lars Holm er erstatningsansvarlig på grunnlag av det såkalte arbeidsgiveransvaret**
- 2) Drøft og avgjør om Lars Holm er erstatningsansvarlig på culpagrunnlag**
- 3) Under forutsetning av at Lars Holm er erstatningsansvarlig: Redegjør for hvordan forsørgertapserstatningen skal utmåles.**

Lillevik hotell var et ettertraktet turistmål i området. Hotellet hadde utnyttet den rene og uberørte naturen rundt Lillevik i sin markedsføring, og hadde bygget opp et image som "Helsehotellet ved foten av fjellheimen". Hotellet ble stengt under sykdomsutbruddet, da en rekke av hotellets gjester fikk plager. Som følge av dette kansellerte flere turoperatører sine avtaler med hotellet for resten av sesongen. Lillevik hotell krevet erstatning for den tapte omsetning kanselleringene ga opphav til, samt tapte omsetning i perioden hotellet hadde holdt stengt.

- 4) Drøft og avgjør om Lars Holm er erstatningsansvarlig overfor Lillevik hotell for omsetningstapet, samt for hvilke poster.**

Alle spørsmålene skal besvares.